

Toespraak voor Beheer en Verkeer

13 april 2017

1. Het begrijpen van de waarde van het totale stedelijke boombladerdek (*tree canopy*) moet de kern zijn van de gemeentelijke groenstrategie.

De belangrijkste vraag die je moet stellen voordat een compensatieplan gemaakt wordt is:

Wat is de jaarlijkse verandering in de totale omvang van ons stedelijke bos (*urban forest*)?

Zodra we dit weten, moet ons eerste doel zijn om het stedelijk groen te behouden. Het tweede doel moet zijn om het stedelijk bladerdek uit te breiden.

2. Stedelijk Boombladerdek

De gemeente stelt geen jaarlijks verslag vast van de aantallen gekapte en geplante bomen, een dergelijk overzicht is wel een eerste vereiste. Maar belangrijker nog, we weten nu dat aantallen op zich niets zeggen over de totale biomassa of het totale bladerdek waar het om gaat. Dus het 1-op-1 compenseren waar steeds sprake van is, zonder te kijken naar de grootte of de leeftijd van bomen, is geen goede vorm van compensatie.

Waarvoor moeten we eigenlijk compenseren? Om deze vraag te kunnen beantwoorden, moeten we niet alleen naar de totale aantallen bomen kijken, maar dus ook naar hun grootte, soort, gezondheid, en meest belangrijk is hun **totale bladerdek**. Kort gezegd, de gemeente zou het stedelijke bos moeten registreren en controleren in termijn van totale 'boomdekking'. Dit is essentieel, want als we dit *niet* doen, laten we zonder het te weten een cruciale bron verloren gaan in het gevecht tegen klimaatverandering en in onze inzet om biodiverse, duurzame, cultureel en psychologisch voordelige omgevingen te behouden. Ten slotte, de groencompensatiestrategie van de gemeente moet ook een bredere kennis laten zien van groen in termen van luchtkwaliteit, vasthouden van water, tegenhouden van fijnstof, en de cruciale vastlegging van CO₂.

3. Groen compenseren

Wetenschappelijke onderzoeken met betrekking tot klimaatverandering bieden accurate gegevens die relevant zijn bij het compenseren van boomkap. Van zulke studies (*zie iTreeTools*) weten we dat grotere soorten bomen tussen de **10 tot 100 keer waardevoller** zijn dan jongere, kleinere bomen. Daarom moeten we onze groeninfrastructuur baseren op een meer complex criterium dan alleen de basale aantallen. Bijvoorbeeld:

"Een 75 cm boom in Toronto onderschept 10 keer meer luchtvervuiling, kan 90 keer meer koolstof opslaan en levert tot 100 keer meer bladerdek aan een stedelijk bosareaal dan een boom van 15 cm" ("Every Tree Counts").

Deze onderzoeken laten duidelijk zien dat een geldige compensatiestrategie moet worden gebaseerd op gegevens als boomdekking en boommaat.

4. Advies van de Bomenridders

In de voorgestelde *Groencompensatie regeling* (2017) compensatie gaat niet ver genoeg. De gemeente doet niet genoeg om ontwikkelingsprojecten te motiveren om bomen en groen te behouden als een prioriteit te beschouwen. Als een boom gekapt moet worden adviseren de Bomenridders (*gebaseerd op actuele data over milieu, economische en ecologische waarde*):

1. GROOTSTE bomen met een stam omtrek van meer dan 200 centimeter: een **15 tot 1** vervanging
2. GROTE bomen tussen 100 en 200 centimeter omtrek: een **10 tot 1** vervanging
3. GEMIDDELDE bomen tussen 50 en 100 centimeter: een **5 tot 1** vervanging
4. KLEINERE bomen minder dan 50 centimeter: een **2 tot 1** vervanging

Op deze manier is er een stevige stimulans om bomen te behouden in plaats van ze te kappen.

5. BEA van het voorgestelde plan

De criteria van de huidige BEA's *voor de evaluatie van een boom* zijn erg gedateerd. Nergens verwijzen ze naar de duurzaamheidspotentie van verschillende soorten bomen. *We geloven dat het eerste criterium moet zijn: de bijdrage van de boom aan het ecologisch rijke stedelijke bos en aan een **duurzame toekomst***. Cruciale duurzaamheidscriteria zijn:

1. CO2 vastlegging in kilogrammen
2. Zuurstof geproduceerd in kg
3. Fijnstof geabsorbeerd in kg
4. Regenwater gefiltreerd in liters
5. Financiële kosten bespaard vanwege verwarming en koeling (bomen verwarmen in de winter en koelen in de zomer)
6. De afstand van een boom van een gebouw moet *geen* factor zijn tenzij de boom gevaar oplevert – want bomen naast gebouwen zijn uitstekende duurzaam elementen en ze dragen ook bij aan de esthetische waarde van een gebouw.
7. Daarnaast moeten de andere al genoemde criteria meegenomen worden: groenstructuur, esthetisch waarde, vervangbaarheid, monumentale boom, zeldzame boom...

Deze criteria kunnen gemeten worden met behulp van het programma **iTreeTools**, op basis van areaal data zoals bijvoorbeeld te vinden via Google maps.

Deze compensatie regeling overvalt ons en anderen. Deze compensatieregeling ontbeert elke haast die nu aan de orde lijkt te zijn in de gedachten van B&W. Wij stellen voor deze compensatie regeling nu als zodanig niet in te voeren in welke geval te laten besluiten in te voeren en stellen eveneens voor dat volwassen overleg met vast te stellen partijen de participatie voor een beter groen-bomen beleid eerder ondersteunen gaat dan hetgeen thans voorlicht aan de raad.